
Lette Bølge, naar du blaaner

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Lette Bølge, naar du blaaner

4

Lette Bølge, naar du blaaner

Lette Bølge, naar du blaaner

Jp. 27/1 1938

Genoptrykt i "Himmel og Jord", Pag. 174-178 [1]

Lette Bølge naar du blaaner...

Rejsebrev fra Sognepræst Kaj Munk.

PARIS er vel en messe værd, sagde den Konge, som staar i vor Barndoms Historiebog Side 173; og deri kan han muligvis have Ret; men er Paris ogsaa værd en Sørejse fra Esbjerg til Antwerpen? Se, derpaa er det, det kommer an. De kommer for sent til Toget i Ringkøbing, kære Læser, fordi De skal have ordnet noget ved Passet. Det er første Fingerpeg. Ved at lade Henry Ford yde sit efter dansk Lovgivning yderste ankommer De til Tarm i det Øjeblik, Bommene sænker sig og spærrer Dem Vejen til Stationen, hvor Toget holder. Det er andet Fingerpeg. Men De er forstokket og forhærdet og springer vildt fægtende ud af Bilen, just som Lokomotivet lægger i Vej. Og min Sandten, om det ikke standser ved Bommene, og saaledes gik det til, De kom til Esbjerg. Der staar Sydvesten hidsigt fløjtede ind. Det er tredje Fingerpeg, og, o Menneskene, hvorfor agter De det ikke? "Ring til Nadver", siger Hovmesteren til Gongoniéren, "saa snart vi lægger fra". Det er fjerde Fingerpeg. Der er endnu Tid til at springe af. Men De har nu engang gjort Dem blind og døv for alle Skæbnens venskabelige Advarsler, De sætter Dem bare til Bords og indtager det Maaltid, der bliver afsluttende for de første Dages Vedkommende.

Hvem i Alverden er den Forbryder, som har fundet paa at udstyre Søsnygen med Komik? Der er aldeles intet at grine af. Skal det være morsomt, at den er saa ubehagelig, naar den alligevel ikke har Følger? Det kan den forøvrigt have, svaghjertede Mennesker kan dø af den. Og Brok og Blindtarmsbetændelse og Influenza – – – nu er der en Læge, der tysser paa mig. Men jeg bliver ved mit. Den kan have de alvorligste Efterveer; og kan den det ikke, saa burde den kunne det; for den er slem nok til det. Jeg vil dog tillade mig her at gøre opmærksom paa, at af de 12 Heste, vi havde med, laa den ene død, da vi naede til Antwerpen, og jeg tror ikke, der var en af de tredive Passagerer, som ikke misundte den.

"A. P. Bernstorff" holder Juleferie, og saa har D.F.D.S. midt i den haarde Vinter sat gamle "Dronning Maud" ind til at erstatte ham. Det lyder jo efter Avancement, men det er nu ikke altid, at en Dronning er mere værd end en Minister. For Resten ved jeg ikke, hvordan Bernstorff vilde have taget Situationen; men hvordan Maud tog den - naa ja, det ved jeg heller ikke, men jeg har visse Forestillinger om det tilbage i min Hjerne og i min Mave.

- Altsaa, Maden smagte, og i det samme lagde Damperen sig ned. Det kom aldeles umotiveret, fuldstændig overraskende, men for at det ikke skulde fortone sig i Bevidstheden og anses for et Sansbedrag, gjorde den det engang til, hvad jeg tog som et Signal til mig om hastigt at gøre det samme. En venlig Køje vinkede mig; det var et Øjeblikks Sag at modtage

Indbydelsen, med et Suk af Velbehag rullede jeg mig ind i kyske Lagener og uldne Tæpper og sov omgaaende sødelig ind. Idyl.

Noget efter - jeg ved ikke hvor længe - vaagnede jeg brat og skarpt med en paagaaende Bevidsthed om, at jeg var Kronprinsesse Juliane af Holland, og at Verdenspressen - meget imod min Vilje - kom til at vente længe endnu. Jeg rullede mig om paa den anden Side med et Gisp og syntes saa pludseligt, at jeg var blevet til et ganske lille bitte Barn, og at min Mor vist var ude at ride. Men saa gik det op for mig, at hun laa paa et Bord, og der var nogen, der trillede med hende, og selv kastede hun sig hid og did. Jeg slog om mig i det bløde kvalme Mørke, ramte noget haardt, et Lys skinnede frem, og det lød, som om flere raabte: "Han kommer vist igennem alligevel."

Og saa var jeg igennem. Med Sveden dirrende paa Panden, under Hikst og kvalte Lyde, udmattet til Udviskelse. Jeg sank sammen i Vuggen, og en eller anden Slyngel gav sig til at gyngede mig saa voldsomt, at jeg uafbrudt stod i Fare for at blive slynget ud og maatte hage mig fast.

Jeg tog mig sammen og forklarede mig selv fyndigt og haardt, at Situationen var den, at jeg var en voksen Mand, og at jeg var ude at sejle. Jeg satte mig rank op, for selvfølgelig kan man, naar man vil. Saa forsvandt jeg i et uhyre Kvælningsanfald, tumlede rundt ved Fodenden, ved Hovedgærdet, paa Gulvet, paa Loftet. Som en livløs, pjasksvedt Masse laa jeg saa og flød et Stykke Tid et eller andet ligegyldigt Sted, indtil en venlig og resolut Bølge ekspederede mig op og i Seng. Ja, op og saa i Seng.

Saa blev det ganske stille. Stormen havde øjensynlig lagt sig med eet, og alle Bølger havde prompte glattet sig ud. Spindende en veltilpas Vise gled vort Fartøj frem gennem Natten ret som en veltilpas lille ydmyg Stjerne hen over Mørkets bløde Fløjl. Opad og opad gled det, og der forlod Vesterhavet det med et Svup. Et Øjeblik hang vi og dirrede mellem Stjernerne, saa tog vi Tilløb og sprang ned. Vi naaede Bund med samlede Hæle, men det kneb med at gaa ned i Knæene. Bump. Det kunde dog vist ikke støde værre, om det var Beton, vi var braset imod. Det dirrede i hele vort Legeme, og et Øjeblik vidste vi slet ikke, hvad vi vilde. Saa tog vi med godt Humør fat paa at bestige den ny lange Bakke foran os og maatte altsaa være belavet paa, at inden saa længe skulde vi ned igen.

De skød med Kanoner et eller andet Sted i Verdensrummet; det var ikke saa værst; saa havde man dog en Chance for at blive ramt. Skibet gjorde vistnok sit, for at det skulde lykkes. Man havde Indtryk af, at det hoppede efter Kuglerne.

Saa over Ende og kaste op igen. Skumsvedt, radbrækket, halvbevidstløs tilbage i Pu-derne. Med eet hører man sig selv med forvildet Mæle istemme Nationalsangens sidste Vers.

... modtag din Ven ...

... ja, ja, ja, det modtager i hvert Fald noget af ham.

Man spejder mod Døren. Er der intet Haab? Siler der ikke lidt Vand ind? Man ringer for at forhøre, om der dog ikke er en Mulighed for at gaa under.

Dele af en oprindelig fuldbaaret Kahytsjomfru kommer flyvende ind gennem Døren. Hun faar Tag i en Skabsdør og fingerer at holde sig oprejst. Man ser paa hende, at hun har

lært sig den Kunst at kaste op indad. Tabletter? siger man. Vi har, siger hun. De hjælper ikke, siger man. Nej, siger hun. Saa har en Kovending taget hende. Væk fløj hun.

Man fortsætter altsaa Opkastningen paa egen Haand. Dvs. man gør sig bare alle mulige Anstrengelser. Resultatløse. Saa tørner man atter ind i Bevidstløsheden. Og rives op af nye Veer. Og saadan skal det altsaa blive ved.

Men det tager jo da kun et Døgn, trøster man sig. Og man ringer igen: Det tager jo da kun et Døgn, Frøken? Oh, vi har Vinden lige imod; vi avancerer næsten ikke; det vil tage 12 Timer mer end beregnet. Mange Tak, Frøken - jeg kan - ikke selv - gaa op - men vil De ikke sige - til et Par Sømænd - hvis der er flere tilbage - om at komme herved - de maa faa - alle mine Francs - for at bære mig op - og verfe mig ut.

Kære Nordsø, gode lille Vesterhav, Fars egen Ven! saa saa saa saa! Kan vi ikke tage den Bølge saadan lidt paa Siden? Skal vi helt op paa den? Aah, ja, men saa! Ikke saa hurtigt! Lad os tage ordentlig Afsked med den! Ooooooh! Og saa op igen, og højere endnu. Kan vi ikke slippe for at komme ned? Naade! Naade! Kan det ikke nok ordnes, saa vi bliver heroppe? Puh! saa skulde da ogsaa . . .! høvh!

Hvis man nu laa mellem Skyttegravene, med en Granatstump i Maven, ja, det var vel værre. Men aldrig skal jeg tage ud at sejle mere, ikke saa meget som stange Aal paa Søen derhjemme, jeg vil ikke se Vand for mine Øjne mere, forbi med at vaske sig, og i Regnvejrgaar jeg i Seng.

Mon Vittighedsværkstedet holder aabent endnu? Jeg vil kikke derind. Det gaar med nedsat Drift. Men det gaar: ligemeget, Dronning Maud! jeg er Royalist endnu.

Saa lister vi stille videre. Og saa springer vi op ad en Sø. Og ned paa Siden. Og en paa Kassen, saa det knager. Og op igen, sidelængs. Og ned paa Halen. Og ud i Rummet. Og rundt om os selv. Og bardovs mod en Stenmur. Og skudt ud af en Kanon. Med Maven i Krampestød, dansende som en Panter i sit Bur. Villende ud ad Halsen. Men ak, den er for smal. Og saadan bliver det ved, Time efter Time. Nat efter Nat.

Er der nogen, der griner? Det gør jeg ogsaa. Bagefter. Med Paris' sikre Brosten under mig. Skønt sikre? - Kloden gynger med mig endnu paa tredie Døgn efter. Og den unge Mor, der rejste i Køjen ved Siden af mig, sagde til mig i Dag: "At faa Drengen, det var lige godt ingenting mod det der!"

Paris, i Januar 1938.

Kaj Munk.